

Handläggare
Runa Krehla

Datum
2019-05-03

Diarienummer
KTN-2019-0313

Kulturnämnden

Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med Tjejers rätt i samhället – uppföljning 2018 och reviderad överenskommelse

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att ta emot redovisningen av verksamhet bedriven inom partnerskapet 2018, samt

att uppdra till förvaltningen att tillsammans med övriga förvaltningar arbeta fram en reviderad överenskommelse för ny period för idéburet offentligt partnerskap med TRIS – tjejers rätt i samhället

Sammanfattning

Kulturnämnden har tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden ingått ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med TRIS för åren 2017–2019 (KTN-2016-0337). Kulturnämnden med finansierade överenskommelsen om partnerskap med 312 tkr år 2018, arbetsmarknadsnämnden med 418 tkr och socialnämnden med 677 tkr. För 2019 har socialnämnden förstärkt överenskommelsen om partnerskap med TRIS och utökat stödet med 1 mnkr, dnr SCN-2019-0086. Förstärkningen av överenskommelsen har införlivats i nuvarande IOP och följer med in i en eventuell ny överenskommelseperiod. I bilaga redovisas verksamheten inom partnerskapet 2018. Inför 2020 föreslår förvaltningen att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta fram förslag till en reviderad överenskommelse för en ny period.

Ärendet

Inom ramen för partnerskapet finns en gemensam styrgrupp mellan arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen där utveckling och uppföljning av partnerskapet sker kontinuerligt. En samverkansgrupp bestående av förtroendevalda från samtliga nämnder och TRIS styrelse är sammansatt för att möjliggöra erfarenhets- och kunskapsutbyte och kontinuerligt kunna följa partnerskapets insatser.

Insatserna inom ramen för partnerskapet rör stöd till barn, unga och kvinnor som lever med ett begränsat livsutrymme och som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Partnerskapet är en möjlighet för TRIS att vara en viktig aktör inom välfärdsutvecklingen. Partnerskapet ger förutsättningar för att arbeta med långsiktiga processer utifrån människors olika behov och förutsättningar, och är en möjlighet att utveckla samarbetet mellan berörda nämnder i kommunen och TRIS. För TRIS innebär partnerskapet en långsiktighet som främjar kvalitet och utveckling med målgruppernas behov i fokus och dess positiva inverkan på samhället i stort.

Syftet med partnerskapet kopplat till målgruppen är att skapa långsiktiga, välfungerande och kvalitetsmässiga lösningar där TRIS är en viktig aktör i förbättringen av målgruppernas levnadsvillkor och möjlighet till integration och jämställdhet. Partnerskapet utgör en möjlighet att skapa arenor för målgruppen att mötas i.

Partnerskapets målgrupp är:

- Tjejer och unga kvinnor mellan 13-25 år som riskerar att utsättas för/utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld
- Kvinnor 18 år och uppåt som riskerar att utsättas för/utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld (även nyanlända)
- Pojkar och unga män som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld (gäller TRIS jour)

Under 2018 har TRIS haft öppen tjejgruppsverksamhet 1-2 gånger i veckan under både vår- och höstterminen, på tisdagar och onsdagar. Inom den öppna tjejverksamheten har man erbjudit läxhjälp samt en träffpunkt med föreläsningar, värderingsövningar, skapande verksamhet och fysisk aktivitet. Under sommaren 2018 arrangerade TRIS 30 olika sommaraktiviteter för flickor/kvinnor 13 – 25 år.

En viktig del av TRIS verksamhet är stödverksamhet och jourtelefon. För 2019 har socialnämnden förstärkt överenskommelsen om partnerskap med TRIS och utökat stödet med 1 mnkr i syfte att stärka TRIS befintliga roll som förebyggande, stödjande och rådgivande i frågor om hedersrelaterat våld och förtryck. I mål & budget 2019 har kulturnämnden i uppdrag tillsammans med andra nämnder att intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck och nämndens åtgärd är att i samverkan med föreningar genomföra utbildningsinsatser inom förvaltningen inom området. TRIS är en viktig aktör för att öka medveten och kunskapen om hedersproblematik inom nämndens verksamheter. Förvaltningen ser förutsättningar för att fortsätta utveckla samarbetet med TRIS – tjejers rätt i samhället i en reviderad överenskommelse och föreslår i enlighet med detta att en reviderad överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap för en ny period arbetas fram, tillsammans med övriga berörda nämnder och TRIS, för att beslutas om under hösten 2019.

Ekonomiska konsekvenser

Stödet är finansierat inom kulturnämndens budget för IOP 2019.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson

Direktör, chef för kulturförvaltningen

Bilaga: Redovisning av Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) för verksamhetsår 2018 mellan Tjejers Rätt i Samhället och Uppsala kommun

Uppsala Kommun	
KULTURNÄMNDEN	
Ink.	2019 -04- 09
Diariernr.	KTN-2019-0313
Aktbil.	1

TRIS

TJEJERS RÄTT
I SAMHÄLLET

Redovisning av IOP för verksamhetsår 2018

- mellan TRIS och Uppsala kommun (Socialnämnden, Utbildningsnämnden,
Kulturnämnden och Arbetsmarknadsnämnden)

Tillställs Kulturnämnden

Innehåll

Kontaktuppgifter	3
Bakgrund	3
Målgrupp	4
Öppen tjejverksamhet	4
Syfte och bakgrund	4
Målgrupp för den öppna tjejverksamheten	4
Statistik	5
Röster från deltagare från läxhjälpen	5
Måluppfyllelse	5
Genomförande	7
Innan	7
Under	8
Utvärdering	8
Sommaraktiviteter	9
Syfte och bakgrund	9
Målgrupp	9
Statistik	10
Måluppfyllelse	10
Genomförande	11
Utvärdering	11
Simkurser för tjejer	11
Syfte och bakgrund	11
Statistik	11
Målgrupp	12
Måluppfyllelse	12
Genomförande	13
Utvärdering	13
Kvinnogrupper	14
Syfte och bakgrund	14
Målgrupp	14

Måluppfyllelse	14
Genomförande	16
Utvärdering	16
Övergripande statistik för TRIS öppna verksamhet	17
Öppen stödverksamhet	17
Syfte och bakgrund	17
Målgrupp	18
Måluppfyllelse	18
Genomförande	19
Statistik	19
Utvärdering	20
Övriga aktiviteter	20
Skolbesök och övriga informationsaktiviteter	20
Föreläsningar och fortbildningar	20
Budget 2018	20

Redovisning av IOP

- mellan TRIS och Uppsala kommun (Socialnämnden, Utbildningsnämnden, Kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden)

Kontaktuppgifter

Namn på organisation: TRIS- tjejers rätt i samhället	Organisationsnummer: 817606-9055	
Utdelningsadress: S:t Olofsgatan 18	Postnummer: 753 11	Postort: Uppsala
E post: info@tris.se	Telefonnummer: 0774 – 406 600	
Kontaktperson: My Hellberg	E post till kontaktperson my@tris.se	
Kontouppgifter: Bankgironummer: 486-1142		

Bakgrund

Sedan år 2002 har TRIS arbetat förebyggande, akut och kompetenshöjande mot hedersrelaterat förtryck och våld. TRIS möter framförallt tjejer och kvinnor, men även pojkar och unga män, som lever i en hedersrelaterad kontext där de begränsas i sitt livsutrymme och utsätts för förtryck och våld. Begränsningarna kan bestå av att man inte får välja hur man klär sig, inte får umgås med vem man vill, inte får bestämma själv över sin egen tid, inte får delta i all skolundervisning eller få delta i det civila samhället och inte fritt får välja sin framtida partner. För killar kan det handla om att man tvingas kontrollera sin syster och andra kvinnliga släktmedlemmar, men även killar förväntas följa någon annans vilja när det kommer till att välja sin framtida partner. Kontrollen sker ofta via latent eller uttalade hot om våld, hot om ytterligare minskat handlingsutrymme eller att inte själv få bestämma vem man ska gifta sig med. Majoriteten av de individer som TRIS möter har dålig kunskap om sina rättigheter och var de kan vända sig för att få hjälp. Många har dessutom bristande tillit till samhällets olika myndigheter och instanser.

TRIS verkar för ett integrerat och jämställt Sverige fritt från hedersnormer, begränsningar, förtryck och våld där individer, barn som vuxna, utifrån egen kapacitet

och förmåga kan välja sitt eget liv och sin egen framtid. TRIS erbjuder en trygg arena fri från hedersnormer och begränsningar där individer, barn som vuxna, får tillgång till verktyg som möjliggör självvalda erfarenheter och en egen plattform i samhället.

Målgrupp

Målgrupp för partnerskapet delas upp i tre grupper:

- Tjejer och unga kvinnor mellan 13-25 år som riskerar att utsättas för/utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld
- Kvinnor 18 år och uppåt som riskerar att utsättas för/utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld (även nyanlända)
- Pojkar och unga män som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld (gäller TRIS jour)

Öppen tjejverksamhet

Syfte och bakgrund

Syftet med verksamheten är att skapa en arena och en mötesplats för tjejer i Uppsala som lever med hedersrelaterade normer och begränsningar. TRIS har arbetat med målgruppen sedan 2002 och vet att dessa tjejer sällan deltar i det civila samhället eller tillåts ha en meningsfull fritid i den bemärkelsen att de inte får välja vad de vill göra på sin fria tid. TRIS erfar att många av kommunens insatser är riktade till killar med utlandsfödda föräldrar och mer sällan till tjejer med utlandsfödda föräldrar som lever med hedersrelaterade normer och begränsningar och/eller har skyddade personuppgifter. Vidare har TRIS erfarenhet av att målgruppen sällan har stöd i skolarbetet då familjer i en hederskontext prioriterar att flickor ägnar sig åt hemmasysslor såsom städning, matlagning och barnpassning framför läxläsning och umgänge med vänner. Det bidrar till ett utanförskap för målgruppen som dels inte fullt ut kan ta del av skolarbetet, dels inte kan ta del av det civila samhället. Målgruppens behov av en arena/mötesplats för att samtala och utbyta kunskap och erfarenheter med andra jämnåriga tjejer och flickor med olika bakgrunder tillgodoses inte.

Målgrupp för den öppna tjejverksamheten

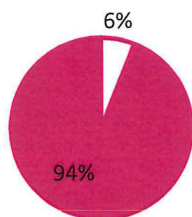
- Tjejer i åldrarna 13-25 år
- Nyanlända tjejer 13-25 år
- Ensamkommande tjejer 13-25 år

Statistik

Antal läxhjälpsspass	82 st
Antal träffpunktsspass	30
Deltagare i snitt	25
Antal stödsamtal	2-3 st/pass

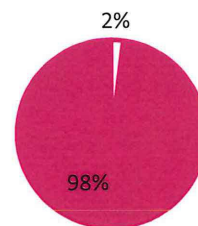
Röster från deltagare från läxhjälp

Hur tycker du att tisdagarna har varit?

□ Mindre bra ■ Mycket bra/bra

Känner du dig trygg på läxhjälp?

□ Nej ■ Ja

Måluppfyllelse

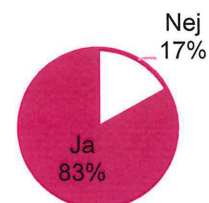
Att målgruppen får ett ökat handlingsutrymme och självbestämmande (Alla nämnder)

Majoriteten av de tillfrågade som deltagit i TRIS öppna tjejerksamhet uppger att de har bättre möjligheter att bestämma över vad de vill göra i framtiden vilket bidrar till större förutsättningar för målgruppen att tillgodogöra sig ett självvalt liv. Det kan kopplas till bland annat att fler får hjälp att klara av skolan men också till att träffpunkten lyfter individens egna rättigheter.

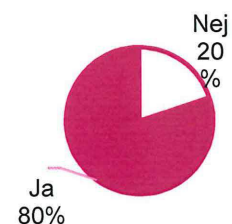
Att målgruppen ska stärkas till att ta klivet ut till majoritetssamhället och bygga en egen plattform (Alla nämnder)

80% av de tillfrågade deltagarna på den öppna tjejerksamheten uppger att de har fått bättre möjligheter till att göra det de själva vill på fritiden. Flera deltagare, över 50% av de som svarade på enkäten, har också andra fritidsaktiviteter. Detta innebär att deltagarna på

Upplever du att dina möjligheter att bestämma över vad du vill göra i framtiden har ökat?

Upplever du att du har bättre möjligheter att göra det du vill på din fritid sedan du började på TRIS?

TRIS öppna tjejverksamhet får ökad tillgång till olika arenor i samhället.

Tillgodose målgruppens behov av en meningsfull fritid (KTN)

Omkring 150 unika individer har genom TRIS öppna tjejverksamhet fått möjlighet att flera gånger i veckan delta i olika fritidsaktiviteter. Som nämnt ovan har majoriteten av de tillfrågade som deltagit i TRIS öppna tjejverksamhet uppgett att de också har bättre möjligheter att göra vad de vill på sin fritid sedan de började på läxhjälpen.

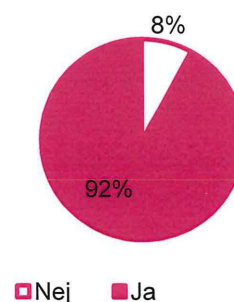
Erbjuda målgruppen en trygg mötesplats (KTN)

Ledare på TRIS öppna tjejverksamhet strävar alltid efter att alla deltagare ska känna sig trygga och sedda under den tid de är i TRIS verksamhet. TRIS strävar efter en hög vuxentäthet med både volontärer och ledare som är noggrant utvalda av TRIS personal. Vuxentäthet ska skapa ett klimat där deltagarna känner sig sedda och konflikter mellan deltagare kan fångas upp i tid. Vidare tar TRIS alltid in belastningsregister på både ledare och volontärer som ska delta i vår verksamhet. Närmare 100 % av deltagarna känner sig trygga under TRIS öppna verksamhet.

Att möjliggöra för målgruppen att gå ut grund- och gymnasieskolan, språkinträdning med fullständiga betyg (AMN och UBN)

Hela 92 % av deltagarna under årets öppna tjejverksamhet anser att deras möjlighet att avsluta skolan med fullständiga betyg har förbättrats sedan de började på TRIS, vilket ligger i linje med föregående år. Totalt sett har närmare 1800 läxhjälpstimmar fördelats på de deltagare TRIS hade under 2018. De deltagare som deltar på TRIS läxhjälp får sällan något stöd i skolan hemifrån eller från annat håll.

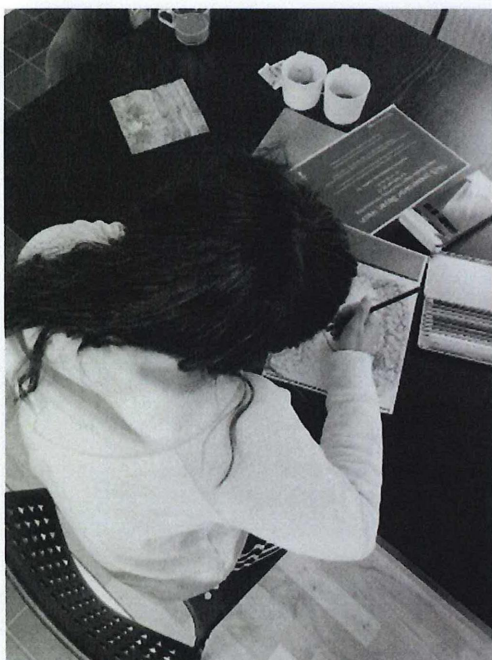
Har dina möjligheter att gå ut skolan med fullständiga betyg förbättrats?

"Att få komma till Läxhjälpen varje vecka är jätteviktigt för mig. Om TRIS inte hade funnits hade jag aldrig klarat skolan".

Få ökad psykisk och fysisk hälsa (Alla nämnder)

TRIS arbetar ständigt med att kombinera läxhjälp och träffpunkt med fysiska aktiviteter. Under 2018 har fotboll, dans och uteträning erbjudits. Forskning visar att fysisk träning är bra både för den fysiska och psykiska hälsan. Utöver detta har TRIS fortsatt arbetat för att upptäcka ungdomar som inte mår bra i TRIS verksamhet för att då erbjuda samtal och hjälp vidare (vid behov). TRIS har ett tätt samarbete med flera av skolorna i Uppsala men också andra verksamheter gällande dessa frågor.

Genomförande

Innan

Inför varje terminsstart har TRIS en informationsspridningskampanj. Kampanjen syftar till att informera om den öppna tjejgruppsverksamheten och är riktad till tre målgrupper:

- Tjejer på högstadie- och gymnasieskolor
- Yrkesverksamma som möter målgruppen
- Potentiella volontärer som kan vara läxläsare

Information till målgruppen har spridits genom bland annat sociala medier, kommunens egna forum (t.ex. kubik/utskick till skolor), affischer i skolor, deltagande i skolveckor samt presentationer/workshops av TRIS verksamheter på skolor.

För att rekrytera volontärer har TRIS satt upp affischer på universitet/arbetsplatser, annonserat på Volontärbyrån, deltagit på mässor samt haft föreläsningar för studentföreningar. Samtliga volontärer kommer på intervju med ansvarig personal på TRIS och lämnar in utdrag ur polisens belastningsregister innan de får börja som volontärer. Volontärerna har haft två utbildningstillfällen under hösten och två stycken under våren.

Övriga förberedelser har varit att planera gruppverksamhet, mat, inventering, studiebesök, inspirationsföreläsare, aktiviteter och handledning för läxhjälpare.

Under

TRIS har haft öppen tjejgruppsverksamhet 1-2 gånger i veckan under både vår- och höstterminen, på tisdagar och onsdagar. Målet med läxhjälp är att alla deltagare ska få en egen läxläsare, men då trycket från deltagare har varit oerhört högt, framförallt under hösten så har vi ständigt fått arbetat för att få in fler volontärer. Men då rekryteringen är noggrann och vi inte kan ta in vem som helst så tar denna process lång tid. Parallellt med detta så har ansvarig ledare arbetat med andra sätt så att alla deltagarna upplever att de får den hjälp de behöver, exempelvis genom studiegrupper och uppstartshjälp av volontärer.

Deltagare som inte vill ha läxhjälp har erbjudits att delta i TRIS träffpunkt samt haft möjlighet till bl.a. filmvisning, pyssel, att låna dator, att fika med andra deltagare eller samtala med socionom som har varit på plats. Under träffpunkten erbjuds målgruppen samt läxhjälpare middag som man äter gemensamt.

Varje tisdag har TRIS öppna tjejgruppsverksamhet gruppträffar som består av värderingsövningar, presentationer och övningar som berör olika teman varje vecka. Vårens tema var rättigheter kopplat till sexualitet och relationer, medan höstens fokus i samband med valet 2019 var mänskliga rättigheter och demokrati. 96 % av deltagarna som svarade på höstens enkät tyckte av höstens tema kändes viktiga. Gruppträffarna har också varit ett tillfälle att bjuda in föreläsare, några exempel på detta är: Uppsala stadsbibliotek, politiker och RSFU.

"Genom att ha samtalat med olika personer har jag också utvecklas som person. Man får olika idéer, minskar fördomar och blir lite mer öppen."

Utöver verksamheten som är förlagd på tisdagar och onsdagar har TRIS också erbjudit dans, fotboll, teaterföreställningar, prova på teater samt studiebesök på ex. brors hjorts hus och Disagården. Syftet med dessa aktiviteter har varit att introducera målgruppen till kultur- och idrottsarenor.

"Dansen är så bra och kroppen blir glad"

Utvärdering

Deltagare och läxhjälpare har fått fylla i en utvärderingsenkät för att se om verksamhetens syfte och mål uppfyllts. Utvärderingarna är mycket positiva och majoriteten av både deltagare och volontärer trivs mycket bra på läxhjälp. Det som flera deltagare fortsättningsvis önskade sig i utvärderingarna är mer tid och fler läxhjälpare. TRIS är mycket medvetna om behovet av bägge dessa saker och arbetar aktivt för att få in fler volontärer till verksamheten, samt se över om man kan förlänga läxhjälpsspassen. Målet för 2019 är att öka läxhjälp med cirka 2-3 timmar i veckan.

TRIS personal har vidare utvärderat sina insatser för att kvalitetssäkra verksamheten genom projektanteckningar efter varje genomförd aktivitet.

"10! För att jag upplever att här har man möjlighet att lära sig, träffa nya personer, äta mat, och vara i fina lokaler."

"Jag är ju här från att det öppnar till stängning"

Sommaraktiviteter

Syfte och bakgrund

Den målgrupp som TRIS möter är oftast starkt begränsade och tillåts sällan delta i vanligt förekommande ungdomsaktiviteter och/eller sommarjobb/studier. Exempel på aktiviteter som TRIS målgrupp sällan får ta del av är deltagande på fritidsgården, åka på skolutflykter eller gå på bio med sina kompisar. Målgruppen tvingas tacka nej till sommarjobb om arbetet sker i könsintegrerade miljöer och/eller innebär skiftarbete med sena kvällar/nätter. Målgruppen hindras även från att delta i sommarkurser/SFI eller sommarskola. Under somrarna då skolan stänger blir målgruppen ofta väldigt isolerad. Oftast tar kommunens olika verksamheter sommaruppehåll eller har begränsade öppettider. Detta medför att utsatta grupper blir än mer isolerade. Vidare riskerar unga kvinnor och tjejer att bli bortgifta/-förlovade eller könsstympade under sommaren. En stor andel av TRIS målgrupp är dessutom ensamkommande vilket bidrar till en än mer ökad isolering under sommaren. Syftet med TRIS sommaraktiviteter är därför att förebygga isolering och tillgodose målgruppen med en meningsfull fritid, öka förutsättningen för sommarjobb/studier samt förhindra tvångsäktenskap och könsstympning. Vidare placeras ofta unga kvinnor och tjejer strax innan sommarlovet och detta medför total isolering och risk för återvändande till våldsutövarna. För att motverka detta behöver nämnda individer meningsfull sysselsättning, fritid och alternativa nätverk under sommarlovet.

Målgrupp

- Tjejer i åldrarna 13-25år (inklusive nyanlända och ensamkommande tjejer)
- Utlandsfödda och nyanlända kvinnor

Statistik

Antal sommaraktiviteter	30 st
Deltagare i snitt/aktivitet	15st

Måluppfyllelse

Att bryta målgruppens isolering (KTN & SCN)

Flera av deltagarna hade TRIS sommaraktiviteter som sina enda aktiviteter under veckan. Deltagarna fick chansen att träffa både nya och gamla vänner, umgås och ha roligt tillsammans.

Att stödja målgruppen så att de klarar av sitt sommarjobb och/eller studier (AMN)

Vid sex av tillfällena under sommaraktiviteterna erbjöd TRIS läxhjälp till deltagarna, detta gällde framför allt för de nyanlända kvinnor som går på SFI. Vidare hjälpte personal och/eller volontärer till med kontakten med sommarjobb vid behov. Inför sommaren fick deltagare som ännu inte sökt sommarjobb hjälp att skriva CV och personligt brev.

Tillgodose målgruppen en meningsfull fritid (KTN) och Att erbjuda målgruppen en mötesplats (KTN)

Målgruppen har tillgodosetts en meningsfull fritid och en mötesplats genom att erbjudas en variation av aktiviteter samt socialt umgänge med vänner under en tid då målgruppen ofta är mycket isolerad.

Att förebygga barn- och tvångsäktenskapsresor och att förebygga könsstympningsresor (SCN, UBN)

I TRIS öppna verksamhet samt genom kampanjer på skolor informerade TRIS, inför sommaren, om att barn- och tvångsäktenskap samt könsstympning är olagligt och var man kan vända sig om man är orolig för sig själv, en vän eller en familjemedlem. De deltagare som vi misstänkte var utsatta för/riskerade att utsättas för barn- eller tvångsäktenskap eller könsstympning pratade vi med enskilt. När det gäller barn har TRIS även som rutin att alltid orosanmäla vid misstanke om att barnet far eller riskerar att fara illa. Vidare kunde vi genom sommaraktiviteterna märka vilka tjejer som helt plötsligt saknades och då göra en orosanmälan. Samtliga orosanmälningar som TRIS har gjort har varit anonyma.

Att förebygga återvändande av skyddsplacerade (SCN)

Skyddsplacerade har haft möjlighet att delta på TRIS sommaraktiviteter. Detta ger en mer meningsfull fritid och möjlighet till nya sociala kontakter till personer som ofta blir isolerade i samband med skyddsplaceringar. En ny aktivitet som introducerades under sommaren var TRIS öppna förskola för skyddsplacerade mammor med barn. Den öppna förskolan blev väldigt populär bland deltagare och majoriteten har önskat

en sådan verksamhet mer regelbunden vilket kommer bli verklighet under våren 2019.

Genomförande

TRIS har under sommaren erbjudit öppna aktiviteter av olika karaktär för målgruppen minst två gånger i veckan. Ett axplock av aktiviteter har varit:

- Sex tillfällen med läxläsning och praktiskt samhällsstöd. Hit har deltagare kommit för att umgås, vila, kolla på film, läsa eller samtala med kurator.
- Fotbollsläger i samarbete med Ronja FK under två veckors tid.
- Teaterläger i samarbete med Reginateatern under första veckan på sommarlovet.
- Heldag på Gröna lund med ca 25 deltagare.
- Öppen förskola för mammor och barn med skyddade personuppgifter.
- Utomhusträning på mötesplats Gottsunda

Även andra typer av aktiviteter har erbjudits, bland annat picknick, brännboll, fotboll och stadsvandring.

Utvärdering

Deltagare på sommaraktiviteterna har haft möjlighet att utvärdera och komma med synpunkter på förbättring till nästa år. Alla aktiviteter var mycket uppskattade, i synnerhet Gröna lund, fotbollsläger och öppna förskolan. Ett önskemål som flera har haft är thaiboxning vilket kommer planeras in till sommaren 2019. TRIS personal har vidare utvärderat sina insatser för att kvalitetssäkra verksamheten genom projektanteckningar efter varje genomförd aktivitet.

Simkurser för tjejer

Syfte och bakgrund

Den målgrupp som TRIS möter är oftast starkt begränsade och tillåts sällan delta i simundervisningen i skolan, då de av olika skäl hindras simma i lokaler där män kan vistas. För att nå godkänt betyg i idrott och hälsa krävs det att eleven klarar av att simma 200 meter, varav 50 meter ryggsim. Ett stort antal av de tjejer TRIS möter klarar inte av detta. Syftet med TRIS simkurser är att målgruppen, som aldrig eller sällan har haft kontakt med vatten eller möjlighet att lära sig simma, ska få tillgång till kvalificerad simundervisning i en trygg miljö. Syftet är också att möjliggöra för målgruppen att få betyg i idrott och hälsa.

Statistik

Antal simtillfällen	48 st
Antal deltagare som börjat	40st
Antal som fullföljt kursen	40st varav 13 har klarat simprovet och 20 är mycket nära.
Antal stödsamtal per simtillfälle:	1-2st

Målgrupp

- Tjejer i högstadie- och gymnasieålder i behov av simträning för att klara godkänt betyg i idrott och hälsa

Måluppfyllelse

Möjliggöra simkunnighet och vattenvana hos målgruppen (UTN)

Genom att erbjuda simträning under en gång i veckan under höst- och vårterminen har vi möjliggjort för deltagarna att skaffa sig en vattenvana som många saknade. I och med att vi har varit i bassänger där män inte vistades vid tidpunkten för TRIS simträning, möjliggjorde vi för målgruppen att känna sig trygga inför att komma och simma. I utvärderingen efter 2018 års simning är det tydligt att deltagarna själva känner att de har ökat sin simkunnighet, då 100 % anger att de har ökat självförtroende i och med TRIS simning.

Möjliggöra godkänt betyg i idrott och hälsa genom att deltagarna får lära sig att simma (UTN)

Under 2018 klarade 13 av 40 deltagare simprovet som krävs för att få betyg i Idrott och hälsa. Ytterligare 20 deltagare beräknas klara provet under våren 2019. Detta är mycket bra siffror då en stor del av simdeltagarna hade vattenrädsla och/eller ingen vattenvana när de började på TRIS simning. 80 % av deltagarna uppger vidare att de deltar på skolans idrott oftare efter att ha börjat simma med TRIS.

Är du oftare med i skolans idrott efter att du börjat på TRIS simträning?

Tillgodose målgruppen en meningsfull fritid (KTN)

Omkring 40 tjejer har genom TRIS simträning fått möjlighet till en meningsfull fritid genom att kunna delta på simningen en gång i veckan under vår- och höstterminen. Att kunna simma är inte bara viktigt för att klara godkänt betyg i idrott och hälsa, utan underlättar också för tjejerna att tillgodose sig själva en meningsfull fritid genom att inte behöva avstå aktiviteter som innefattar vattenkontakt. En stor del av den inledande simträningen gick ut på att ge tjejerna vattenvana och en insikt om att man kan ha kul i vattnet, vilket flera deltagare lyfte fram som något de uppskattade och tog med sig. Genom att erbjuda simträning gav vi även målgruppen tillfälle att prova på något nytt (simning) samt träffa nya vänner.

Att förebygga barn- och tvångsäktenskapsresor (SCN, UTN) och Att förebygga könsstympningsresor (SCN, UTN)

TRIS har före, under och efter simträningen haft kontinuerlig kontakt dels med deltagarna själva, dels med kuratorer och lärare på deltagarnas skolor, för att vid frånvaro snabbt kunna utreda varför en elev inte deltagit i simningen och avgöra ifall en orosanmälan behöver göras. De deltagare som vi misstänkte var utsatta för/riskerade att utsättas för barn- eller tvångsäktenskap eller könsstympning har orosanmälningar gjorts.

Att erbjuda målgruppen en mötesplats (KTN)

Målgruppen har erbjudits kontinuerlig simträning, vilket även har fungerat som mötesplats och en möjlighet att lära känna nya människor från andra delar av staden. Efter varje avslutat simpass så har TRIS ledare hållit i en kortare värderingsövning kopplat till ett specifikt tema, ex. respekt, ansvar, kärlek m.fl. Inslaget har varit populärt bland deltagare och även bidragit till en bättre sammanhållning i gruppen.

Genomförande

Under år 2018 har TRIS erbjudit simning till tjejer som går i högstadiet och gymnasiet. Platserna har fördelats mellan skolor i Uppsala som har ett stort behov av simträning och personal vid respektive skola har valt vilka elever som ska få gå. TRIS har erbjudit 14 tillfällen simning under vårterminen och tio tillfällen under höstterminen. Totalt har 40 tjejer deltagit under året och av dessa har 13 uppnått skolans simkunnighetskrav. Av de som ännu inte har klarat simningen kommer 20 deltagare att fortsätta under år 2019 och med största sannolikhet lära sig simma då.

Simningen har inte bara gett deltagarna en möjlighet att få godkänt betyg i idrott. Efter varje simlektion lyfts ett ämne, ex. respekt, ansvar, frihet och begränsningar, som deltagarna får reflektera kring. Barn- och tvångsäktenskapslagstiftningen har också lyfts. Det här ger deltagarna en plattform där de kan uttrycka sina tankar och funderingar i en trygg miljö.

Utvärdering

Deltagarna på simträningen har fått fylla i en utvärderingsenkät för att se om projektets syfte uppfyllts. Utvärderingarna som gjordes år 2018 visade att alla deltagare upplevde att de hade fått bättre självförtroende efter att ha deltagit i TRIS simning. Dessutom uppgav ungefär tre fjärdedelar av deltagarna att de har varit med på skolans idrott oftare sedan de började simma med TRIS. TRIS personal har vidare utvärderat sina insatser för att kvalitetssäkra verksamheten genom projektanteckningar.

"Tack vare er hjälp kan jag simma nu. Jag vill tacka er alla som hjälpte mig att bli av med rädslan av simning. Tack så mycket!"

"Ja jag vill säga bara att jag tycker om att simma med TRIS simträning det är bra och roligast."

Kvinnogrupper

Syfte och bakgrund

Sedan år 2008 har TRIS arbetat med utlandsfödda och nyanlända kvinnor för att stärka och förbereda målgruppen till att ta sig ut i majoritetssamhället. Fokusområden har varit arbetsmarknad, den civila sektorn samt social och kulturell integration. Dessa kvinnor har ett flertal sårbarhetsfaktorer; exempelvis kan de inte det svenska språket eller det svenska systemet, de har ofta varit med om traumatiska händelser såsom krig, könsstympning, våldtäkter, barn- och tvångsäktenskap, och de arbetsmarknadsinsatser som samhället erbjuder är oftast anpassade för män. Vidare vittnar TRIS om att en del av de kvinnor som TRIS möter motarbetas av sin egen familj/släkt i strävan efter att bli självförsörjande. Slutligen är TRIS erfarenhet att målgruppen sällan får möjlighet till en egen fritidssysselsättning, kulturella upplevelser och social samvaro med vänner och i nätverk utöver familj/släkt. Målgruppen bär ofta ansvaret för en mycket stor del av det obetalda arbetet hemma samt omsorg om barnen och äldre. Detta leder till isolering och utanförskap som hindrar dessa kvinnor till att integreras och ta klivet ut i majoritetssamhället. Syftet med TRIS kvinnogrupper är att skapa en plattform för erfarenhetsutbyte, nätverkande och sysselsättning för att bryta isolering. Plattformen ska möjliggöra och öka förutsättningarna för integration genom en egen hållbar försörjning och egenvald fritid. Syftet är att stödja kvinnor till utvidgat livsutrymme, större omvärldskunskap, introduktion till nya kulturupplevelser (utöver den egna kulturella kontexten) samt ökad möjlighet att hitta nya nätverk via egenvalda aktiviteter. Många kvinnor har inneboende förmågor och stor potential att förverkliga sig själva, men behöver stöd och tillgång till rätt verktyg för att kunna uppnå sin potential.

Målgrupp

- Nyanlända kvinnor
- Kvinnor med utländsk bakgrund

Måluppfyllelse

Erbjuda målgruppen en plattform för erfarenhetsutbyte, nätverkande och sysselsättning (AMN)

Omkring 40 kvinnor har under 2018 deltagit i TRIS kvinnogrupper. Deltagarna är dels de som kommer från TRIS egna kontaktnät från ex. råd-och stödsamtal, dels genom kontakter på SFI och Arbetsförmedlingen. Genom bland annat inspirationsföreläsningar, studiebesök och sociala träffar i grupp har kvinnogrupperna bidragit till att deltagarna fått möjligheten att skapa sig nya kontakter, samt kunna utbyta erfarenheter.

Bryta isolering bland målgruppen (SCN, AMN, UBN, KTN)

Varje vecka har deltagarna haft möjlighet att delta i en till två aktiviteter. Många av deltagarna har uttryckt att TRIS varit viktigt för deras sociala samvaro för att kunna möta andra som inte hör till familj eller släkt. Under 2018 har kulturaktiviteter varit särskilt populära, bland annat på filmfestivaler och teaterbesök. Genom TRIS verksamhet har deltagarna träffat dels andra kvinnor i liknande livssituationer, dels personer som på olika sätt är yrkesverksamma.

Arbetsrelaterade kunskaper

- Tillgodose individen teoretiska kunskaper och praktiska erfarenheter för hur de kan söka arbete, utbildning eller starta eget företag (AMN)
- Öka målgruppens kunskaper om arbetsrelaterade frågor, arbetsmiljö, försäkringar samt social samvaro på arbetsplatser (AMN, KTN)

Deltagarna har haft gruppträffar där de bland annat fått lära sig om arbetsmiljö, sociala koder, och lagar och regler som berör arbetsliv. Gruppträffarna har utgått från TRIS metodmaterial *Livscirkeln*. De har även fått veta mer om sina rättigheter och skyldigheter i arbetslivet. Deltagarna har även fått information och stöd gällande att söka arbete och utbildning, skriva CV och personligt brev, öva på arbetsintervjuer, hitta arbetsannonser och hitta information om utbildningar.

"Det var fint och viktigt för mig eftersom ni hjälpte mig hur jag pratar bättre också hur jag ska söka jobb och ni visade mig hur det svenska samhället funkade."

Ge deltagarna möjlighet att identifiera sina resurser och sätta upp konkreta kortsiktiga och långsiktiga mål (AMN)

Under individuella samtal har deltagarna fått sätta upptydliga mål och delmål som regelbundet följs upp tillsammans med TRIS ledare. Delmålen blir ett sätt att lättare för deltagaren att kunna förstå att man gör framsteg mot sitt huvudmål.

Ge deltagarna möjlighet att identifiera yttre faktorer och omständigheter, såsom normer inom familj/släkt, som hindrar dem från att bli ekonomiskt självständiga (AMN, SCN)

En del av TRIS metod *Livscirkeln* syftar till att deltagarna ska reflektera kring yttre och inre faktorer som hindrar dem till självständighet och integration. Reflektionen görs framförallt i grupp men också i de individuella samtalen. Det har även arrangerats inspirationsföreläsningar där en föreläsare har bjudits in för att dela med sig av sina personliga erfarenheter, vidare har böcker och filmer använts för att inspirera genom andra livsöden.

Öka målgruppens förutsättningar för integration genom social och kulturell integration (AMN & KTN)

Utöver gruppträffarna har deltagarna erbjudits diverse olika studiebesök och aktiviteter för att kunna introduceras till olika former av arenor. Detta för att främja social och kulturell integration. Att introduceras till olika arenor inom Uppsala är av stor vikt för att kunna få en helhetsbild av det svenska samhället, för att på så vis kunna integreras till fullo. Studiebesök har gjorts till bland annat museum, bibliotek, bostadshyresbolag, teatrar samt arbetsplatser. Vidare har det arrangerats aktiviteter till bland annat den internationella kortfilmsfestivalen samt att deltagarna tillsammans har besökt olika evenemang på kulturnatten.

Arbeta för ökat fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande hos målgruppen (SCN, AMN, KTN, UBN)

För att främja deltagarnas psykiska, fysiska och sociala välbefinnande har deltagarna erbjudits hälso- och gemenskapsfrämjande aktiviteter såsom thaiboxning, walk/talk samt utomhusträning. Det har även anordnats föreläsningar om kost under året. Under de individuella samtalen har även funnits utrymme att diskutera den enskilda deltagarens mående. Flera deltagare har vittnat om bättre hälsa och att de är gladare i och med kvinnogrupperna. Ett önskemål som har kommit fram under flera samtalet med målgruppen är att ha simgrupper vilket TRIS kommer arrangera från våren 2019 på Fyrishov.

Genomförande

Under året har det genomförts aktiviteter under både vår- och höstterminen samt under sommaren (se rubriken *Sommaraktiviteter*). Det har även förekommit planering och samordning utav aktiviteter, praktikplatser, ledare och volontärer, samt externa föreläsare. Under 2018 har följande aktiviteter genomförts:

- Gruppträffar 1 gång i veckan utifrån TRIS metodhandbok Livscirkeln där ämnen såsom självbild, integration, resurser, svensk arbetsmarknad, våld som hinder samt rättigheter och skyldigheter har behandlats.
- Studiebesök på exempelvis stadsbiblioteket, potentiella arbetsgivare, bostadsuthyrare, museum, teatrar, träningsanläggningar m.m.
- Föreläsningar om kost, svensk arbetsmarknad, integration, utbildning, att starta eget och att söka bostad.
- Inspirationsföreläsning av i första hand kvinnor och nysvenskar inom olika yrken.
- Besök på Internationella kortfilmsfestivalen samt Iranska filmfestivalen.
- Walk/Talk samt utomhusträning på Mötesplats Gottsunda
- Thaiboxning vid ett par tillfällen under vår- och hösttermin

Utvärdering

Deltagare i kvinnogrupperna har haft möjlighet att utvärdera och komma med synpunkter på förbättring till nästa år. Ett stort önskemål är att återinföra simning som aktivitet vilket är bokat för både höst- och vårtermin under 2019. TRIS personal kommer även utvärdera sina insatser för att kvalitetssäkra verksamheten genom projektanteckningar. Under 2019 kommer TRIS också titta på möjligheten att arbeta med mentorer. Mentorerna kommer vara kvinnor som har en etablerad plats på den svenska arbetsmarknaden och som kan hjälpa TRIS deltagare att nå dit.

Övergripande statistik för TRIS öppna verksamhet

TOTALT ANTAL DELTAGARE (13-25 ÅR) SAMTLIGA AKTIVITETER	
Antal aktivitetstillfällen totalt under 2018 ➤ Läxhjälp 94st ➤ Träffpunkt 31st ➤ Simning 48st ➤ Sommaraktiviteter 30st ➤ Aktiviteter till unga med skyddade personuppgifter 250 st ➤ Kvinnogrupper 50 st	- 503 aktivitetstillfällen under 2018
Totala deltagandet under 2018	Cirka 7685 deltagande individer (ej unika individer)
Genomsnitt antal volontärer per läxhjälpsträff:	Cirka 10 personer/läxhjälpstillfälle
Antalet läxhjälpstimmar	1750 timmar
Antalet volontärstimmar	1250 timmar

Öppen stödverksamhet

Syfte och bakgrund

TRIS har arbetat med hedersvåldsutsatta kvinnor och barn sedan starten år 2002. Denna målgrupp har ofta en helt annan referensram om vad som är icke acceptabel behandling och våldet blir ofta normaliserat redan från att de är små barn. Många av dessa kvinnor och barn utsätts för grova kränkningar och våldsbrott. Våldsutövaren är oftast inte en ensam individ och detta ökar risken för systematiska kränkningar och våldshandlingar mot kvinnor och barn med svåra konsekvenser som följd under en lång tid. Dessutom minskar benägenheten att söka hjälp och insynen från myndigheter minskar då familj/släkt försvarar kränkningar och våld mot enskilda. Denna målgrupp är oftast mycket krävande och bara en person kan behöva flera timmars stöd i veckan. Än mer sårbar är målgruppen som har en intellektuell funktionsnedsättning och utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld, då deras förmåga att själv söka hjälp är mycket begränsad, dels p.g.a. den kognitiva nedsättningen, dels för att våldsutövaren ofta är personens assistent.

En av de grävsta våldshandlingarna mot de barn som TRIS möter är könsstympning vilket ungefär hälften av de kvinnor och barn TRIS kommer i kontakt med har blivit

utsatta för innan de kom till Sverige. Sällan vet målgruppen att det de utsatts för är olagliga handlingar och TRIS hjälper ofta till att få rätt hjälp och stöd inom vården.

För att förmå dessa kvinnor att söka hjälp krävs ofta ett långtgående motivationsarbete då majoriteten av kvinnorna har bristande tillit till samhällets olika myndigheter. Förutom samtalsstöd är målgruppen även i behov av praktiskt stöd, såsom hjälp med myndighetskontakter, hjälp med att fylla i diverse blanketter, bostadssökande, migrationsärenden m.m. Exempelvis möter TRIS många flickor och kvinnor som är könsstympade och behöver hjälp med att kontakta kvinnokliniken, oftast är de också i behov av att någon från TRIS följer med.

Syftet med TRIS öppna stödverksamhet är därför att erbjuda målgruppen professionella och evidensbaserade stöd- och motivationssamtal genom bokade respektive drop-in tider med kvalificerade socionomer. Utöver fysiska möten är syftet att erbjuda chatt, telefonjour samt hjälp med att slussas vidare till andra myndigheter för att få den hjälp och det skydd de är i behov av. Att arbeta med våldsutsatta kvinnor och barn ökar risken för sekundär traumatisering. Därför erbjuds personal professionell handledning för att trygga personalens arbetsmiljö och öka personalens förutsättningar att ge kvalitativt och professionellt stöd.

Målgrupp

- Individer, barn som vuxna, med eller utan intellektuell funktionsnedsättning som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld
- Yrkesverksamma som möter personer som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld i sitt arbete.

Måluppfyllelse

Att i ett tidigt skede upptäcka barn, ungdomar och kvinnor som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld (SCN, UBN, AMN, KTN)

Genom aktiv marknadsföring på skolor, socialtjänst, vårdcentraler, BVC, MVC, andra ideella föreningar, kommunens kanaler samt genom sociala medier har TRIS synts och informerat om att vi stödjer personer utsatta för hedersvåld. Vidare har TRIS gett information till våra volontärer och yrkesverksamma om vilka varningssignaler som är viktiga att vara uppmärksam på.

Att målgruppen stärks till att våga berätta om sin utsatthet (SCN)

Genom TRIS förebyggande och öppna aktiviteter skapar personal ett förtroende för målgruppen. Ett ökat förtroende till en vuxen utanför det egna nätverket skapar en miljö för samtal, råd och stöd. På plats på TRIS öppna verksamhet finns alltid en kurator som, utöver att hålla enskilda samtal, är den som håller i samtalsgrupper m.m vilket gör att deltagarna får en god kontakt i ett tidigt skede. I samtalsgrupperna lyfts bland annat teman som våld och förtryck på olika sätt.

Att erbjuda målgruppen rådgivande, stödjande och motiverande samtal på flera språk och anpassad för intellektuell funktionsnedsättning (SCN)

TRIS har haft tillgång till olika språk genom personal på TRIS. Vid behov tar TRIS även in tolk. I samtal med personer med en intellektuell funktionsnedsättning så har pictogram, samtalsmattan och andra medel för kommunikation använts.

Samarbetet med kommunens befintliga verksamheter (ex. IFO, Nexus, Råd- och stöd) ska stärkas (SCN)

TRIS har haft kontinuerlig kontakt med framförallt Nexus gällande personer som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld. TRIS ser ett fortsatt behov av att stärka samarbetet med framförallt enheterna för barn och unga inom socialtjänsten. Under året har TRIS bland annat besökt boendeenheten för en presentation av vår verksamhet. Kommunala verksamheter bjuds vidare alltid in till TRIS öppna föreläsningar och evenemang.

Samarbetet med andra sociala ideella verksamheter ska stärkas (ex. Kvinnojouren, tjejjouren, Kvinnobyrå Uppsala stadsmission) (SCN, AMN)

TRIS har under 2018 haft god kontakt med bland annat Uppsala tjejjour, Uppsala kvinnojour, Röda korset Uppsala, RFSU och Rädda barnen Uppsala. Bland annat har TRIS och Uppsala kvinnojour haft kontakt i flera ärenden. Vidare har TRIS och RFSU haft samarbete genom samtalsgrupper i den öppna verksamheten.

Genomförande

TRIS jourtelefon har varit öppen måndag till fredag 9-17 med undantag från tisdagar då den har varit öppen till 20:00. Vidare har TRIS haft dropin och bokade tider under tisdagar och onsdagar. Personal har följt med till olika myndigheter, haft kontakt med socialtjänst, hjälpt till i asylärenden samt hjälpt till att fylla i olika blanketter.

TRIS har marknadsfört jouren genom bland annat utdelning av jourkort till skolor, vårdcentraler, BVC, MVC, polis, socialtjänst och ideella organisationer samt genom informationsföreläsningar och utbildningar till yrkesverksamma inom skol, vård och omsorg.

Statistik

Målgrupp	Antal
Våldsutsatta vuxna	
- Kvinnor	594
- Män	40
Våldsutsatta barn	
- Flickor	280
- Pojkar	15
Totalt Uppsala	582
Totalt nationellt (ej Uppsala)	347
Våldsutsatta totalt i hela landet	929
Yrkesverksamma	
Totalt Uppsala	148
Totalt nationellt (ej Uppsala)	187
Yrkesverksamma totalt hela landet	277
Totalt antal ärenden TRIS 2018 jourverksamhet	1264

Utvärdering

Alla samtal i TRIS öppna stödverksamhet och jourtelefon har noggrant dokumenterats av personalen, för att möjliggöra för adekvat statistik beräkning. TRIS personal utvärderar även sina insatser för att kvalitetssäkra verksamheten genom projektanteckningar. Under 2018 har vi noterat att vi får fler och fler mycket allvarliga ärenden. Många hänvisar till att de har ringt runt utan att kunna få rätt hjälp och att många tipsas om att ringa till TRIS. Vidare kan vi i statistiken se att ärenden från Uppsala har ökat med nästan 100 % från 2017 vilket tyder på en bra informationsspridning.

Övriga aktiviteter

Nedan följer några utvalda övriga aktiviteter som gjort inom ramen för TRIS IOP.

Skolbesök och övriga informationsaktiviteter

- Mötesplats Gottsunda vid invigning och under sommaren.
- Skolbesök på bland annat: LYSA, Liljeforsskolan, SPRINT-gymnasiet, Ekebygymnasiet, Internationella gymnasiet, Gränbyskolan m.fl.
- Skolbesök på SFI: Hermods, Lernia och Linné
- Omsorgsnämnden på Studiebesök
- Informationsföreläsning på Boendeenheten i Uppsala

Föreläsningar och fortbildningar

- Föreläsning för S-kvinnorna i Uppsala
- Öppen föreläsning med Bodil Frick
- Öppen föreläsning med Maria Hagberg
- Internationella kvinnodagen, TRIS talade på arrangemang av Bodil Frick på UKK den 7 mars
- Fyra öppna föreläsningar för kvinnor kring samhällsorientering (historisk genomgång av jämställdhetsarbetet i Sverige, det svenska socialförsäkringssystemet, familjerätt och sexuell och reproduktiv hälsa)
- Fyra fortbildningstillfällen för TRIS volontärer

Budget 2018

Budgetpost	Kostnad
Lön	1 238 000
Lokal	250 000
Admin	50 000
Aktiviteter	148 000
Externa tjänster	41 000
Förbrukning	60 000
Summa kostnader:	1 787 000

Uppsala 2019-04-01

Verksamhetschef